

NOVI

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu »Novega Domolubaa,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu »Noveg-
Domolubaa«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Izredno veliko truda si prihranite, ako
pri pranju uporabljate samo milo **Gazela**!

Mi in Radičevski spo- razum.

»Kmetški list«, glasilo gospodov Pucelja in Prepeluha, si na vse načine prizadeva prepričati Slovensko ljudsko stranko, da mora iti za Radičem — torej da mora zatajiti ves svoj program, vreči avtonomijo, za katero se bori že od prevrata sem, med staro šaro, se izreči za centralizem, pasti pred Pašiča na kolena in iti v vlado. Če bo Slovenska ljudska stranka to naredila, potem bo Slovenija res od tega kaj imela, ker SLS predstavlja Slovenijo in bo torej imela dovolj moči kaj doseči.

Vprašamo gospoda Pucelja in Prepeluha:

Kaj so radičevci dosegli za Hrvate, ko so stopili v vlado. Radičevci zastopajo celo Hrvatsko, jih je veliko več kot Slovencev, torej bi morali nekaj doseči. Kaj so dosegli? Glasovati so morali za dvanajstine, v katerih so vsi tisti dosedanjí davki, ki najbolj obremenjujejo delovne sloje. Kar se je polajšalo pri davku na delovni zaslužek, je uspeh naših poslancev, ki so se neprestano borili zoper ta davek. Tega niti samostojneži ne upajo zanikati, saj jim je znan dr. Gosarjev predlog, katerega nujnost je bila tudi sprejeta.

Drugi uspeh Radičevega vstopa v vlado je, da so radičevci morali glasovati za tiskovni zakon, ki tako zelo omejuje tiskovno svobodo, da ne boš smel niti kih-niti, pa naj dela vlada, kar se ji le po-
hubi. Sodba pravega javnega mnenja je po novem tiskovnem zakonu izključena. Lahko si mislimo, kakšno bo delo te ali one vlade in narodne skupščine, če je nadzorstvo javnosti skoro popolnoma izključeno.

Vprašamo torej gospoda Pucelja in Prepeluha: Ali bi se mar davki kaj spremenili, če bi šli tudi naši poslanci za Ra-

dičem pod istimi pogoji v vlado? Nič, prav nič. Če 50 hrvatskih poslancev ne more nič vplivati na radikalno stranko, ki ima vso moč v rokah, tudi 20 slovenskih poslancev pod takimi okolnostmi ne bi nič doseglo.

Kaj mislite, gg. Pucelj in Prepeluh, da bomo mi metali svojo avtonomijo med staro šaro zato, da od tega ničesar ne bomo imeli, kot Hrvati nimajo drugega kot Radiča iz ječe.

Zakaj, gospodje okrog »Kmetškega lista«, ste danes čisto drugačnega mnenja, kot ste bili včeraj. Včeraj ste še pisali v »Avtonomistu« in »Slov. republikancu«, da je SLS premehka, da premalo zahteva, da je avtonomija nezadostna, da moramo dobiti Slovenci zvezno državo in da moramo biti republikanci. Danes pa vam je avtonomija SLS odveč in zahtevate, da SLS stopi v vlado, ki je najstrožje centralistična, dočim ste še včeraj v »Avtonomistu«, »Slov. republikancu« in »Kmetijskem listu« centralizem z vso silo pobijali. Ali je stvar, ki je bila včeraj še edino najboljša, danes popolnoma zanič? Saj razmere se niso prav nič spremenile. Centralizem je danes še prav tak kot včeraj, niti v eni trohici se ni poboljšal in tudi nikjer ni videti, da bi se poboljšal v bližnji bodočnosti.

Mi dobro vemo, da sta tudi gospoda Prepeluh in Pucelj prepričana, da je edina rešitev Slovenije v gospodarskem in kulturnem mozi avtonomija: lastni zakonodajni deželni zbor, lastni davki, lastno gospodarstvo, lastno uradništvo. Gospoda Pucelj in Prepeluh sta tudi prepričana, da se avtonomija ne doseže čez noč — za to je treba ves sedanjí rod srbskih politikov deloma prepričati o tem, deloma počakati, da zginejo s političnega obzorja. In priznati moramo: stvar temeljito napreduje. Srbska Davidovičeva stranka se je že prepričala o tem, da je treba ustavo izpremeniti in del radikalov je tudi že tega mnenja. Treba pa je seveda v boju vztrajati. Kdor pa bo delal radičevsko politiko, ta ne bo nikdar dosegel pravic svojega naroda.

Da pa se danes »Kmetški list«, ki je sicer prepričan, da nam centralizem prinaša strašno gospodarsko in kulturno škodo, trudi tudi SLS potegniti v centralistični tabor, so vzroki ti-le:

1. Pucelj je glasoval za dvanajstine, torej za vse tiste davke, ki najbolj obremenjuje delovno ljudstvo, in to kljub temu, da je bil sam na znanem shodu v »Unionu« še proti njim. Tega noben Slovenec, najmanj pa slovenski kmet razumeti ne more, še manj pa opravičiti. »Kmetški list« to dobro ve, in da bi ta usodepolni korak g. Pucelja zabrisal, skuša tudi SLS potegniti za njim, češ, naj bo odgovorna tudi SLS.

To pa seveda ne bo šlo.

2. »Kmetški list« dobro ve, da centralizem prinaša Sloveniji samo škodo in jo bo prinašal še naprej, čeprav bo gospod Pucelj v vladni večini ali celo v vladi. Ker bi pa rad odvalil od g. Pucelja odgovornost, da pomaga centralizmu do svoje moči, bi rad odgovornost navalil na SLS, češ, vi ste odgovorni, ker ne greste v vlado. Gospod Pucelj, povedali smo že: radičevci so tudi šli v vlado, a centralizem z nezmanjšano silo pritiska še dalje na Hrvate in Slovence — mi pa ne maramo centralizmu dajati še večje moči, kakor jo dajejo Hrvati in Vi s tem, da ste v vladni večini.

Da, za sporazum smo tudi mi pripravljani in vemo, da je pri vsakem sporazumu treba na vsaki strani nekaj odnehati — toda da bi mi odnehali v vsem, kakor so radičevci, centralizem pa v ničemer, takega sporazuma ne maramo, ker od njega nič nimamo. Toliko kot imamo danes od takozvanega hrvatsko-srbskega sporazuma, imamo tudi brez njega: namreč centralizem.

Zato pa ne bomo metali edino rešilne avtonomije med šaro.

Najugodnejši nakup obleke
Vam nudi
Jos. Rojina. Ljubljana

Prijateljem kat. dijaštva.

Velika kulturna in gospodarska borba, ki je v naših dneh bije slovensko ljudstvo, zahteva bolj kakor kdaj neustrašenih in poštenih kulturnih ter gospodarskih delavcev. Ravno katoliška akademska mladina pa, ki ji je v bodočih desetletjih namenjeno to visoko ter častno poslanstvo in ki je vsekdar izpričala, a je uresničevanje njenega programa v popolnem skladu s težnjami slovenskega ljudstva, doživlja dandanes trdo preizkušnjo; splošni gmotni krizi se je pridružila nova nevarnost. Pokazalo se je namreč v zadnji dobi, da so na delu sile, ki hočejo s pristranskim podeljevanjem štipendij onemogočiti študije najrevnejšim izmed akademikov, sinovom kmetov in delavcev.

Trikrat se je bila obrnila katoliška akademska mladina na slovensko javnost za pomoč in trikrat je bilo slovensko ljudstvo v svoji ljubezni dokazalo, da zna lajšati življenjske težave svojih najzvestejših sinov in je s prispevki omogočilo obstoj akademske menze v Ljubljani, ki je navzlic raznim nasprotnikom skozi tri leta vzdrževala do 150 revnih kat. akademikov.

Tekom let pa so se draginjske razmere poslabšale, zato in pa da se obstoj akademske menze zagotavlja za več let, se je izkazala potreba, da se prihodnje šolsko leto poleg vsakoletne običajne nabiralne akcije izvede tudi efektivna loterija v prid akademski menzi. V težki zavesti odgovornosti stopajo koncem letošnjega študijskega leta podpisani pred slovensko javnost s tem naznanilom in pa v trdnem prepričanju, da bo slovensko ljudstvo tudi ob tej velikopotezni akciji stalo naši kat. akademski mladini ob strani z materialno in moralno podporo, z dobro voljo in odprtim srcem.

† Ant. B. Jeglič, škof ljubljanski † Andrej Karlin, škof lavantinski

And. Kalan, dr. A. Korošec, dr. Mat. Slavič, stolni prošt nar. poslanec univ. prof.

Ivan Brodar, narod. poslanec, Franc Časl, stolni kanonik, Karel Čeč, ravnatelj, Jan. Golec, gl. urednik, Adolf Dostal, bančni uradnik, dr. Anton Jerovšek, ravnatelj, M. Kranjc, tajnik, dr. Jos. Leskovar, odvetnik, dr. Ivan Slokar, banč. ravnatelj, Jože Stabej, ravnatelj drž. borze dela, dr. Ivan Stanovnik, odvetnik, dr. Ivan Tomažič, stolni dekan, Cilka Krekova, prof. Dolenčeva, dr. Kodretova, Mara Vrtovčeva.

Cerkvena stranka.

Gospod Prepeluh je s svojim podpisom napisal v »Kmetiskem listu«, da je Slovenska ljudska stranka »cerkvena« stranka. Nam se zdi, da gospod te stvari sploh ne razume. Ne bomo zato njemu dokazovali, da ni resnica, kar trdi, samo v pouk našim somišljenikom znova podčrtajmo par sicer znanih stvari.

Politika je skrb za dobro prospevanje države in politična stranka hoče vse ljudske moč uravnati tako, da se ljudstvu v dobro urejni državi, dobro godi. Gospodarske dobrine, ki jih nudi urejena drža-

va, naj se govori potem o cestah ali železnicah, naj se govori o carini in trgovskih pogodbah, naj se dela za delavsko zavarovanje, za dobro sodstvo, za pošteno upravo, vse te dobrine nimajo naravnost nič opraviti s cerkvijo. Politična stranka za to tudi ni in ne more biti cerkvena stranka. Kdor to razume, tudi ve, da Slovenska ljudska stranka ni cerkvena stranka, ampak stranka, ki hoče, da se država uredi po njenih načelih.

Res pa je, da se mi zavedamo, da bo vsaka država za nič urejena, če se ne bo ozirala na božje zapovedi. Ljudje, ki taje Boga in dušo, bodo slabi gospodarji vsake države. Zato trdimo, da mora država spoštovati vero in da mora iti Cerkvi na roko, ko ta oznanja ljudstvu verske in npravne nauke. Vsaka stranka, katera se ne drži tega načela, da je treba vero spoštovati in Cerkev podpirati, škoduje državi. Če zaradi tega kdo zmerja našo stranko za cerkveno, naj stori v božjem imenu, nas zaradi tega s pravega tira ne bo spravil. Vsak duhovnik pa ima seveda pravico in dolžnost ljudem povedati, katere stranke spodbujajo vero in hočejo naravnost ali po ovinkih škodovati Cerkvi.

Iz zgornjega vsakdo vidi, kako ne-spametno je tudi očitiranje naši stranki, da je klerikalna. S tem, da povdarja, koliko

važnosti je vera za javno življenje, da jo treba Cerkev ščititi, s tem še ni duhovniška stranka. Saj je to prav tako v korist države same, kakor Cerkev, če se ljudje drže verskih resnic. Sicer pa take očitke tem lažje prenašamo, ker se isto godi katoličanom po vseh deželah. Nemške katoličane so zmerjali, da so protidržavni, da gledajo samo v Rim, toda danes vidimo, da so oni tisti, ki vodijo — in dobro vodijo — nemško državo. Strašne očitke kopirajo proti češkim katoličanom, ker nočejo častiti verskega odpadnika Husa, toda to jih prav nič ne moti na ravni poti, ki so jo izbrali. Vse to so prazne klevete, ki se koncem koncev pokažejo, da imajo vselej katoličani prav in da je njihovo delo tudi državi v korist. Lep vzgled imamo tudi mi doma na Slovenskem. Ali niso prav tako napadali ranjkega dr. Kreka, ko je delal za SLS. Danes priznavajo tudi njegovi nasprotniki, kako velike stvari je on naredil za slovenski narod.

Vse očitke, da je naša politika cerkvena, da je klerikalna, štejem nasprotnikom na rovaš nepoznanja naših ciljev ali pa njihove zlobe. Nas, ki dobro vemo kaj hočemo, to ne moti, in naše ljudstvo je nešteto krat pokazalo, da se motijo tisti, ki mislijo, da bodo s takimi napadi omajali vrste naše stranke.

Gospa!

Tudi jaz Vam priporočam to milo z znamko „GAZELA“. Moje perilo se kar blešči, golova sem pa tudi že zdavnaj. Tudi Vi boste dosegli to z uporabo „GAZELA“-milo.

GAZELA MILO

NOVIČAR

Loterija v dolenskem št. Vidu.

d Vzglede požrtvovalnosti za novi Dom. Zadnjič smo našli požrtvovalna dejanja šentviških faranov pri zgradbi novega »Doma«. Posebej je treba še omeniti sobnega slikarja Jožesa Božiča iz Zaboršta, ki je lepo in okusno poslikal vso notranjost »Doma« na svoje stroške in brezplačno. Naj bi ta vzgled vzbudil tudi drugod še več prijateljev za loterijo v prid šentviškemu »Domu«.

d Zrebanje se bo vršilo 8. septembra ob 3 popoldne v dvorani novega »Doma«. Osebnost navzočnost ni potrebna. Vse izžrebane številke bodo objavljene v »Slovenec« in »Domoljub«. Kdor zadene, naj se javi odboru, na kar se mu odda dobiček.

d Podaljšala se loterija ne bo. To namnanjamo tistim, ki so to željo izrazili. Zato naj se sedaj vsak zaupnik potrdi z razprodajo, ker je samo še 10 dni časa. Dobili smo sporočilo, da je en zaupnik samo en dopoldne prodal 13 celih blokov, drugi pa en dan 18 blokov. Saj gre. Potrditi se je treba.

d Kdor sam naroča številke, naj pošlje denar za srečke naprej. Kdor je srečke pisмено naročil in so mu bile dostavljene, pa jih še ni plačal, naj to takoj stori. Srečke, ki ne bodo pravočasno plačane, bodo neveljavne. Evidenca takih srečk z označbo številke je točna. Pišite po srečke! Zaupniki naj pošljejo denar in nerazprodane bloke odboru efektne loterije do 5. septembra. Srečke, ki ne bodo do 8. septembra vrnjene, so vračunane med razprodane.

d Odbor prosi vse zaupnike in prijatelje katoliškega prosvetnega dela posebno na Dolenskem, naj te zadnje dneve porabijo za pridno agitacijo in razprodajo vse prejete bloke. Vnaprej Vam kličemo, Bog Vam bodi plačnik!

d Ljubljanski velesejem bo slovesno odprt 29. avgusta dopoldne. Prisostvovalo bo več ministrov in mnogo odličnih osebnosti.

d Nov kovani denar bomo dobili v najkrajšem času. Najprej stopijo v promet kovinaste novčaničke po 2 Din.

d Ponarejene 20dolarske novčaničke. Ameriško poslanstvo v Belgradu javlja, da so se pojavile v Ameriki v prometu ponarejene 20dolarske zlate novčaničke, serije 1. 1922., katere nosijo kontrolno črko »V« in na zadnji strani klišeja Br. »297«. Nedostatki so v barvi in pa v konturah obleke ter linijah v obrazu na portretu predsednika Vašingtona. Kljub temu pa naglašajo ameriška državna blagajna, da so falzifikati dobro izdelani in da je treba velike previdnosti. — V Ljubljani, 14. avgusta 1925. — Za velikega župana ljubljanske oblasti; Tekavčič s. r.

d Slovenski študentje so že od nekdaj živeli v zelo skromnih razmerah. Tako je bila njih zgodovina na Dunaju in v Gradcu, taka je sedaj v Ljubljani in drugod. Brez

svojega »Dijaškega podpornega društva«, ki skrbi za njih gmočno podporo, bi v sedanjih težkih časih sploh ne mogli shajati. Da bi društvo svoj namen tem lažje dosegalo, je priredilo letos veliko dobrodelno loterijo z nad 1000 dobitki v korist našega dijaštva. Prosimo naše prijatelje, da pridno segajo po srečkah in pomagajo s tem našim študentom.

d Slovesen pogreb smo imeli dne 14. t. m. v Tržišču na Dolenskem. Pokopali smo člana Orla Ivana Sluška. Bil je sin edinec. Zapustil je svojo mater samo na domu. Oče je v Ameriki. Bil je zvest in vnet član našega Orla. Vsi smo ga radi imeli. Bog mu daj večni mir!

d »Amerikanski Slovenec«. Slovenska katoliška tiskovna družba »Edinost« v Chicagu bo letošnjo jesen začela izdajati dnevnik katoliških Slovencev v Ameriki, ki se bo imenoval »Amerikanski Slovenec«. Mi se iskreno veselimo tega odličnega napredka slovenske katoliške organizacije v Ameriki. Naši »Amerikanci« so nam vzgled v vnetem delu za dobro časopisje. Posnemajmo!

d Osebnost vest. Upokojen je zadnji slovenski polkovnik v naši vojski g. Milan Bleiweis Trsteniški. Tudi centralizem!

d Verouk na meščanskih šolah. Ministrstvo prosvete je predpisalo za meščanske šole nek novi učni načrt. Po tem načrtu se poučuje verouk v meščanskih šolah samo po eno uro na teden. Ta odlok nas zopet uči, v kako ozki zvezi je politika z našo vero. Katoličani bomo morali kakor vse kaže z vso odločnostjo braniti svoje verske svetinje in moramo biti pripravljeni na težke boje. Kulturni boj, ki ga nam vsiljujejo svobodomiselci, mora vzdramiti tudi tiste, ki so se doslej še dali preslepiti s kakimi »stanovskimi« kmetškimi ali delavskimi »programi«, da smo vsi katoličani združeni v eni mogočni ljudski stranki. Združenim se nam tudi kulturnega boja ni bati.

d Na Raketu je že lansko leto ustavila svoj obrat parna opekarna, ki je delovala dolgo vrsto let. Opekarna likvidira in v nedeljo 20. t. m. ob 2 popoldne se vrši prodaja premičnin in neprimičnin potom javne dražbe iz proste roke. Kakor izvem, se bo na tej dražbi prodajal ves inventar opekarnice, zlasti veliko orodja. Prodajale se bodo sušilnice z opeko in lesom vred. Za prebivalce Raketa pa je posebno važno to, da se bodo prodajale stavbene parcele in deloma celo nekatere tovarniške zgradbe, ki se dajo s primeroma majhnimi stroški prezidati v delavska stanovanja.

d Blagoslov nove kapelice. Na Veliki Šmaren popoldne smo imeli letos v Mateni pri Igu nepozabno lepo slovesnost. Franc Modic, posestnik iz naše vasi št. 1, je dal sezidati krasno Marijino kapelico v zahvalo za srečno vrnitev iz svetovne vojske. Kapelico je izvršil zidarski mojster g. Nartnik Peter in Marijin kip Brezmadežne je res

mojstersko izdelal kipar g. Novak Viktor, oba doma iz Vnanjih goric, fara Brezovica pri Ljubljani. Kapelica ima na zunanji stenah lepe slike in sicer sliko Angela varuha, Srce Jezusovo in sv. Družino. Te slike je pa prav lepo napravil osmošolec iz škof. zavodov in naš domačin Ivan Škrjanec. Na Vel. Šmaren se je vršila slovesna blagoslovitev kapelice. V podružni cerkvi — bogato okrašeni z zelenjem in cvetjem — so blagoslovili naš g. župnik kip Brezmadežne. Pred in med blagoslovitvijo je prepeval Marijine pesmi moški zbor z Iga pod spretnim vodstvom g. Zabavnika. Nato je šel spreved iz cerkve k novi kapelici. V sprevedu je bila vsa Marijina družba iz celo fare z zastavo, podružnično bandero in velika množica ljudstva. V sredi spreveda so pa nosile belo oblečena dekleta Marijin kip. Med sprevedom so bile pete litanije. Ko smo prišli do kapelice, so isto g. župnik blagoslovili, na kar so postavili kip Marijin v kapelico. Nato so g. župnik imeli slavnosti primeren govor, v katerem so nam v prelepih in jakih besedah razložil namen te kapelice in na kaj naj nas spominjajo slike na kapelici. — Kapelica je gotovo najlepša v naši fari, in dela čast družini Modic z Matene, ki jo je dala napraviti. V prvi vrsti pa dela ta lepa kapelica čast Mariji in celi fari!

d Tatovi v župnišču na Krki. Pred nekaj dnevi so na Krki v cerkvi nekoga zapazili, kako je ogledoval okna po cerkvi in tudi tabernakelj. Po vasi je spraševal, v kateri sobi je župnik čez noč in če je tudi kaplan v župnišču. V ponedeljek zvečer so vlomili v župnišče skozi klet, premetali so vse predale po obednici, kuhinji in hišterni. Vzeli so 400 K denarja, prazno posodo z jedili so pustili na pragu župnišča, kjer so si privoščili pošteno večerjo. Nato so šli k župniku v prvo nadstropje. Ko so odklepali vrata, skoči župnik s postelje, zavpije in steče za njimi na hodnik, pa so že zbežali po stopnicah bosi. V zvoniku je ura odbila ravno polnoči, v bližnji gostilni pri Borštniku so imeli še luč. Šli so še h kovaču Grebencu po orodje, da so vlomili še v gostilno pri Magavcu, kjer so pobrali nekaj denarja in obleke.

d Sleparski nabiralec milodarov za pogorelca. Orožništvo v Domžalah je ustavilo nekega Markota Mešiča, doma iz Kamenice pri Jezeranih v okraju Brinje. Spremljal ga je še en tovariš, ki pa se je pravočasno umaknil. Pri Mešiču so našli objavo, ki jo je izdal občina Jezerane in jo potrdil okrajni glavar v Brinju. V tej izjavi je uradno potrjeno, da je Mešičevo posestvo pogorelo in sta pri tem poginila tudi dva vola in pet svinj. Zandarmerija je Mešiča in njegovega tovariša prišla in jima vzela to objavo in pa 430 Din gotovine. Naročili so jima, naj se vrneta drugi dan po objavo in denar. Medtem je zandarmerija ugotovila, da sta obe listini ponarejeni. Nabiralca pa sta izginila in se seveda nista več vrnila na zandarmerijo, ker sta vedela, kaj ju čaka. Mešič je srednje velik, podolgastrga, temnega obraza, oblečen v zametno rjavo obleko in nosi pod suknjičem čez ramo belo torbico. Ljudstvo se opozarja pred takimi brez-

vestnimi sleparji, da vsakega sumljivega takoj prijavi orožnikom.

Strašen samomor. Dne 21. t. m. ob 1. uri ponoči je vlak na progi južne železnice v Rožni dolini povozil Ivana Podobnika, ki je bil rojen v Šiški, pristojen v Cerkno in je stanoval v Rožni dolini pri Ljubljani. Truplo je ležalo na progi v veliki mlakuži krvi popolnoma razmesarjen. Truplo je bilo brez glave in brez desne noge. Glavo so našli ob petih zjutraj skoraj 2 km proč od trupla, noge niso dobili. V samomorilčevem suknjiču so našli med drugim tudi pismo na neko žensko iz Rožne doline, kateri sporoča fant, da gre v smrt radi nesrečne ljubezni.

d Samomor. Dne 20. t. m. je našla ob 8. uri zjutraj Terezija Zajc v Vevčah pri Ljubljani svojo 17letno hčerko Štefko v mlaki krvi in v zadnjih zdihljajih. Dekle je umrlo v pričo matere. Orožništvo je spočetka sumilo, da gre za umor in aretiralo nekega fanta. Toda preiskava je dognala, da je umor skoro izključen in da se je mlada deklica sama ustrelila.

d Utonil je v Krki pri Dobrovi Janez Enčimer iz Čistega brega 9. Na mestu, kjer je izginil v vodi, se je zgodilo že več nesreč. Zato se ne kopajte na tem nevarnem kraju!

d Zanimiva strela. Na Visokem nad Kranjem je v petek 14. avgusta udarila strela v hišo Jožefa Studena, vulgo Urbančka. Bilo je okrog poldne, ko je potresel vso vas silen pok. Ljudem, ki so oddaleč videli strela, se je zdelo, da je vsa vas v ognju. Strela je namreč padla v obliki velike ognjene krogle v vežo Urbančkove hiše, se tam razletela na več ognjenih žarkov, ki so se v trenutku razkropili na vse strani. Nekaj strel je prebilo cementni tlak, vrtlo v klet in si z veliko močjo naredilo pot zopet ven, tako da je bila v hipu vsa veža kup razvalin. V veži je stala ob mizi domača hči Marija in likala. Njo je potisnilo k zidu, gospodinja, ki je stala v kuhinji pred ognjiščem, je pa vso osmodilo. Izpod ognjišča je udarila strela mimo nje in pustila za seboj strašno sled. Čudež je bil, da se nobeni ni hujšega zgodilo, ko je bilo v veži in kuhinji polno švigajočega električnega ognja. Vsa vrata v hiši je s silo odprlo in vsa okna razbilo. Nekaj strel je švignilo na vrt in dalje na polje, vsekrižem se vidijo sledi v osmojeni travi. Domači fant Peter je na dvorišču sekal drva. Pravi, da je po poku videl v trenutku ves vrt v ognju in da ga je tako silno udarilo, da mu je vrglo sekuro iz rok. Dve smeri strele vodita k dvema kozolcema, strela se je sukala tik ob njiju, pa ju ni ožgala, dasi sta oba napolnjena z žitom. Kam so vse te številne strele izginile, je težko dognati, prst je na mnogih krajih močno razkopana. Ta redek pojav strele je vzbudil v vsej okolici veliko zanimanja, od vseh strani so hiteli ljudje gledat in izpraševati. Urbančkovi pa hvalijo Boga, da jih je tako čudežno varoval.

d Strela pri Fari pri Kostelu. Na praznik, dne 15. avgusta je med šesto in sedmo uro zvečer naenkrat nastala nevihta. Med tem je udarila strela v Vasi štev. 4 v vežna vrata in prag ter ubila na pragu sedečo dekletko Nežo Briški. Par minut prej jih je

POLITIČNI ZAPISKI

p Škofja Loka. Dne 6. septembra t. l., ob 9. uri dopoldne bo v Škofji Loki v Društvenem domu shod, na katerem bošta poročala poslanca gg. Brodar in Smodej. Vse somišljenike vabi na ta shod krajevni odbor SLS v Škofji Loki.

p Zagorje ob Savi. V nedeljo, 30. avgusta 1925, ob 7. uri bo pri nas shod volivcev, na katerem poročata eden od gg. poslancev o političnem položaju. Govorili bomo pa tudi o občinskih volitvah.

Kmečka zveza za sodni okraj Kranj ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 31. avgusta ob pol 11. uri v Ljudskem domu v Kranju z običajnim dnevnim redom. Ob pol 11. uri je potem shod somišljenikov SLS, na katerem poročata poslanca Brodar in Smodej. K obilni udeležbi vabi načelstvo.

p Samostanska učiteljska. Kakor smo že zadnjič kratko poročali, je g. minister prosvete odredil, da se morajo zapreti vsa samostanska učiteljska in da že s prihodnjim šolskim letom prenehajo prvi letniki na teh učiteljskih. Ker gre tu za tri najboljše zavode: v Škofji Loki, v Ljubljani in v Mariboru je seveda vest o tej ukinitvi razburila vso slovensko javnost. »Slovenska krščanska ženska zveza« in »Krekova prosveta« sta sklicali protesten shod in po katoliškem časopisju so se dvignili krepki protesti. Dasi je še vedno nekaj upanja, da se bo ta usodna napaka popravila in da bodo navedena učiteljska nemoteno lahko nadaljevala pouk, vendar je ta odlok silno značilen za miselnost gotovih svetovalcev sedanje vlade. Tem ljudem je prva in največja skrb, kako v naši državi zatreči verski pouk in versko vzgojo in kjerkoli vidijo kako prosvetno napravo, ki se jim

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

sedelo tam še šest drugih, ki so se pa malo pred strela odstranili. Neža Briški je bila članica tukajšnje Marijine družbe. Ker je bil omenjeni dan glavni praznik družbe, je bila zjutraj še pri spovedi in pri skupnem sv. obhajilu, popoldne pa še pri družbeni prigrizki. Gotovo ji je Marija pripravila lepo vnebovzetje. Pokojnica je bila stara 41 let. Družba jo je z zastavo spremila na njenem zadnjem potu. Naj počiva v miru!

d Divje svinje požrle človeka. V bližini vasi Andrijevci pri Brodu na Savi so se pojavile močne črede divjih svinj, ki provzročajo kmetom silno škodo na polju. Te dni pa so našli v nekem blizu vasi ležečem gozdu več kosov mesa in razgrizanih kosti. Preiskava je ugotovila, da so kosti in kosi mesa ostanki človeka, ki so ga napadle in požrle divje svinje.

d Med pastirji. V Šapcih pri Gačinu je 13letni pastir Pero Klobučar na paši v prepiru zaklal svojega tovariša Jova Veleckega,

zdi »sumljiv«, lopnejo po nji, pa če je sicer še tako dobra in za državo in ljudstvo koristna. Svobodomiselnici hočejo iztrgati iz sre naših otrok krščanstvo, zato zapirajo krščansko šolo. Se bodo morali krščanski stariši stopiti na plan in povdariti svojo zahtevo po krščanski vzgoji in krščanski šoli.

Tiskovni zakon. Naši somišljeniki nam morajo sedaj oprostiti, če marsikatero bridke resnice iz naših javnih razmer ne moremo priobčiti. Tiskovni zakon zabranjuje povedati napake, ki se gode, in poučiti ljudstvo o razmerah, ki nastajajo. Prebili smo že marsikaj, pa bomo tudi to. Saj vedo naši somišljeniki na deželi, kako stvari stoje, še bolj pa bodo zvedeli po naših shodih in zaupnih sestankih. Priporinjamo, da »Kmetški list« hvali posledice tega tiskovnega zakona.

»Kmetški poslanci v SLS«. »Kmetški list« v zadnji številki napada vodstvo naše stranke in si izmišljuje, da naši kmetški poslanci pri vodstvu SLS nič ne pomenijo. Ta list se je imenoval poprej »Kmetijski list«. Ko so se pa združili pristaja gospoda Prepeluha in gospoda Puelja, se je prekrstil v »Kmetški list« in nosi napisano, da je glasilo »Zveze slovenskega kmetkega ljudstva«. Naši somišljeniki bodo vedeli, da nimamo od te strani pričakovati, da pišejo nam prijazno. Nikogar torej napad na vodstvo SLS ne bo motil, če pomisli odkod izvira, vendar moramo ugotoviti par stvari, da naši somišljeniki vidijo, kako nasprotni listi o naših stvarih narobe poročajo. Pravilnik naše stranke pozna vodstvo, načelstvo in izvršilni odbor stranke. V vsakem izmed teh so kmetški zastopniki in vendar si upa trditi »Kmetški list«, da ni nobenega kmeta v vodstvu stranke razen poslancev. To je čisto navadna neresnica. V vodstvu naše stranke je do 50 kmetških posestnikov! Isti list trdi dalje, da se vodstvo naše stranke za kmete nič ne briga. »Kmetški list« dobro ve, da imamo mi danes centralistično ustavo in da zato glas naših poslancev v Belgradu ne more veliko odleči. Prav za to zahtevamo na Slovenskem široko samoupravo. Kdo pa je kriv, da je taka ustava v naši državi, ve na Slovenskem vsak otrok. Noben članek v »Kmetškem listu« ne bo izbrisal grehov, ki so jih gotovi gospodje napravili nad slovenskim narodom. — Naša stranka dobro ve, da tvori veliko večino našega naroda kmetški stan, za to je zanj delala, ko ni bilo še nikakega »Kmetkega lista« in bo delala, ko »Kmetkega lista« že davno ne bo več. To si naj zapomnijo naši nasprotniki in naj bodo prepričani, da so spet enkrat zadeli na napačno struno.

Zastonj. Debelo je tiskan v »Kmetškem listu« poziv, naj bi se naši kmetški poslanci pridružili gospodu Puelju in Kelemeni in s tem Radičevcem. Odgovor na tak poziv je le posmeh veliki modrosti onega, ki je ta članek napisal.

Vstop v vlado. »Narodni dnevnik«, list, ki stoji blizu sedanjim vladnim krogom, neprestano piše, da mora tudi SLS stopiti v vlado. Mi na to odgovarjamo samo tole: Vsaka stranka želi biti v vladi, ker hoče vsaka svoj del svojega programa

tudi izpeljati. Zato se Slovenska ljudska stranka ne bo branila vstopa v vladu, ki hoče delati za pameten sporazum med tremi jugoslovanskimi narodi in s tem izvrševati del našega programa, toda nikdar ne boste doživeli, da bi naša stranka v javni izjavi zatajila svoj program, da bi potem mogla stopiti v vladu. Zgled samo takrat mičejo in vlečejo, če so taki, da se poštenjaku ne studijo.

p Grde napade na dr. Korošca priobčujejo te dni belgrajski listi. Zmerjajo ga in mu groze z vsem mogočim. Velesrbske kroge namreč jezi, da dr. Korošec ni sledil Radiću in da je SLS ostala zvesta svojim načelom, čeprav je Radič tako sramotno zapustil opozicijski blok in odšel v vladu. Belgrajski centralisti ne morejo razumeti, kako da je slovenski narod tako odločen še sedaj, ko so ga Radičevi hrvatski poslanci zapustili. To zmerjanje in grožnje na načelnika SLS so za nas ponoven dokaz, da hodi SLS po pravi poti obenem pa nam kažejo koliko je vredno hinavsko »vabilo« Kmetijskega lista.

p Radić v Belgradu. Pretekli teden se je Štefan Radić zopet pojavil v Belgradu. Obiskal je ministre, ki so njegovi pristaši in nekatere radikalne prvake. Govoril je zopet silno veliko in dajal izjave na desno in levo. Pripeljal je s seboj tudi svojo ženo Maženko, ki je dala daljšo politično izjavo uredniku belgrajskega lista »Pravda«. V tej izjavi poudarja, da je tudi ona velika političarka. Belgrajska javnost se je Radiću deloma smejala, deloma ga napadala in mož jo je proti pričakovanju hitro odkuril nazaj v Zagreb.

p Državni podtajniki. Kralj je 16. 2. m. podpisal ukaz o imenovanju sedmih novih državnih podtajnikov. Od HSS so imenovani: dr. Josip Pasarić v ministrstvu prosvete, dr. Juraj Krnjević v ministrstvu za socialno politiko in Mirko Neudorfer v ministrstvu za finance. Od radikalne stranke pa so imenovani sledeči: dr. Bogoslav Kujundžić v ministrstvu za gozdove in rudnike, dr. Vlado Andrić v ministrstvu za agrarno reformo za Bosno in Hercegovino, dr. Šuvaković za Vojvodino in Bora Milovanović za Južno Srbijo. — Pravili in pisali so da so se tudi mnogi Slovenci Pucelj-Prepeluhove »Zveze« potegovali za podtajniška mesta, pa iz te moke ni bilo kruha. Tako v vladi, ki šteje okrog 80 ministrov in tajnikov ni nobenega Slovenca. — Kaj ste dosegli gg. Pucelj & Prepeluh?

p Delovanje vlade. Ministrski predsednik N. Pašić je v Karlovih Varih na Češkem; pri njem je tudi minister notranjih del Maksimović, namestnik ministrskega predsednika g. M. Gjuričić je v Rimskih Toplicah; minister pošte dr. Šuperina je v Kranjski gori, minister Radić v Zagrebu. Z eno besedo, vlada je na počitnicah.

Polhove in druge kože kupuje skozi celo leto D. Zdravšč. Ljubljana, Florjanska 9.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & R. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

SIROM DOMOLJUBINE

ZAGORJE OB SAVI

(Občinske volitve.)

6. septembra bomo imeli pri nas občinske volitve. Šest skrinjic bo lovilo naše glasove, a za kmete obločitev ne bo težka. Kako bomo torej volili? Gotovo tako, da bomo izvolili čimveč kmetov. Samo SLS pa je postavila kmetijske gospodarje na prva mesta, tako da morejo biti izvoljeni. G. Hrastelj iz Sela, Kovač iz Leskovce, Snaj iz Toplice bodo gotovo izvoljeni, če bomo dobro agitirali, pa še kdo drugi od kmetov. Naravnost smešno je pa to, da agitirajo za kmetijske glasove komunisti. To so sami razrednobojni prenapeteži, ki hočejo, da bi se stan bojeval zoper stani; na svojo listo niso ujeli niti enega kmeta, hočejo pa, da bi jih tudi kmetje volili.

Drugo, kar nas kmete silni, da bomo volili SLS, pa je to, ker se bodo njeni zastopniki v občinskem odboru borili zoper zidavo novega šolskega poslopja, ki bo stalo 30 milijonov kron. Če bo občina to šolo zidala, bi spravila nas davkoplačevalce na beraško palico. Vseh 30 milijonov bo namreč treba vzeti na posodo. Če bodo obrestili samo po 10 odstotkov, jih bomo morali plačati vsako leto skoro 2½ milijona, treba pa bo tudi dolg odplačevati: vsaj 1 milijon vsako leto, tako da nas bo šola sama stala 3½ milijona letno brez učiteljskih stanovanj in drugih rednih šolskih izdatkov. To se pravi z novo šolo občino gospodarsko uničiti.

Najbolj silijo za novo šolo liberalci in pa Čobalov ata. Res je to šolsko poslopje v marsičem potrebno popravila, popraviti se bo dalo z malimi stroški in potem bo zadostovalo za naše razmere. Če pa se liberalcem zdi ta šola preslaba za Zagorje, jih pa vprašajmo, zakaj niso zidali šole med ali po vojski, ko bi se dalo z malim denarjem to narediti. Šola je bila že tedaj premajhna, saj je danes manj otrok kot takrat. Zakaj so pa liberalci na stotisoče občinskega denarja razmetali za vojna posojila. Ata Čobal so pa za novo šolo zato, ker so se največ trudili, da je občina kupila Weinbergerjevo njivo in pa načrte za šolo, ki so stali 320.000 kuon.

Ce dobre torej občino v roke socialisti in liberalci, bodo takoj začeli z novo šolo. Zato delajmo z vsemi močmi, da dobi čimveč glasov SLS, ki bo odločno nastopila zoper tako občutno izžemanje davkoplačevalcev. 6. septembra vsi davkoplačevalci na volišče in odajmo svoj glas SLS!

Ig.

(Škarje.)

»Kmetijski list« z dne 19. avgusta prinaša odgovor na »Domoljubov« dopis z dne 13. avgusta in se glasi: »Iz lga nam poročajo, da je zadnji dopis v »Domoljubu« (dne 3. avgusta) neresničen. Ali je bilo pričakovati kaj drugega? — Res, redkobeseden je postal izanski dopisnik »Kmetijskega lista«; to pa ni nič čudnega, saj je postal redkobeseden celo — Radić. Ali je bilo od dopisnika »Kmet. lista« pričakovati kaj drugega? — M.—

ŠKOCIJAN PRI MOKRONOGU.

Vabili so Škocijanci na vse strani, a niso dobili fantov za Sokola. Globevnikova žrebčarna je ostala prazna. Fantje ne marajo pod komando Globevnikovega Janeza in Skutovega Lojzeta.

ZAMESKO POD RAKO.

(Liberalni učitelj.)

Za šolskega upravitelja je prišel k nam iz Drage Stanko Vodopivec. Prvo njegovo delo je bilo, da je odpravil pozdravi Hvaljen Jezus! Na praznik sv. Rešnjega Telesa se mu ni zdelo vredno udeležiti se procesije s šolsko mladino. Starši zahtevamo, da pusti upravitelj našim otrokom krščanski pozdrav. Pristojno

šolsko oblast v Krškem pa prosimo, da postopa proti upravitelju, ki s prepovedjo krščanskega pozdrava žali naš verski čut.

IZ HOTIŠKE OBČINE.

(Občinske volitve.)

V nedeljo, 30. avgusta 1925 se vrše v naši občini volitve v občinski odbor. Da bi nasprotniki dosegli še več uspeha, je bil občinski odbor po razpisu volitev razpuščen, ter imenovan gerentski svet, v katerem sedi 5 pristašev demokratske stranke, eden zastopnik delavstva ter eden od SLS. Da bi se volivci iz vasi Hotiča, Bitič, Zapolja, Jesenja ter Vernege polnoštevilno ne udeležili, ter na ta način omogočili morebitno zmago Rotarju in njegovim pristašem v Gradcu, je prišla odredba iz Litijske, da se vrše volitve mesto kakor po navadi v šoli v Hotiču, na okrajnem glavarstvu v Litijski. Tako morajo prvič, odkar se vrše volitve, Hotičani v Litijsko na volišče. Nasprotniki se pa pošteno motijo, če mislijo, da so vsled tega dosegli, da bo kak Hotičan ostal doma. Ne, ravno nasprotno, prav vsi do zadnjega bomo šli na volišče, da s tem pokazemo, da je gospoda delala račun brez kročmarja in da na ta način protestiramo proti samovoljnosti litijskih poglavarjev.

Vloženih je v naši občini kar 5 list. Kot prva je vložena lista z g. Rotarjem na čelu in se imenuje napredni blok. Za to listo so komaj dobili potrebne podpise in še te pod različnimi pretevezami. Na listi so skoro vsi uradniki in železničarji, ki stanujejo v Gradcu. O tej listi ne bomo izgubljali besed, ker vsakdo pozna te tiče po perju, zato smo tudi prepričani, da uobeden zaveden volilec ne bo vrigel svoje kroglice v škrinjico graške gospode, ki sedaj proti volji ljudstva upravljajo našo občino.

Druga lista je kmečko-delavska gospodarska lista. Kandidati so naši najboljši gospodarji ter že njih imena jamčijo za popoln uspeh ter dobro občinsko gospodarstvo. Postavljeni so tako, da zastopajo vse vasi naše občine, tako da tvorijo eno celoto, da o kak razdelitvi med Gradcem in Hotičem še govoriti ne more biti. Zato smo prepričani, da bodo velika večina volilcev vrгла kroglice v drugo edino pravo škrinjico. Zmaga te lista garantira uspešen razvoj naše občine ter edino pametno, pravilno ter pravično gospodarstvo v občini. Tretja lista je lista narodnih socialistov, pod vodstvom znanega Luke Bizjaka. Čudimo se le, da se še največ delavci v predilnici, ki gredo lepim besedam našega Luke na lim, ko je vendar vsakemu jasno, da te stranke sploh nihče več resno ne jemlje.

Četrto listo je vložil naš nadučitelj g. Rigler, ki bi se najraje malo več posvetil šoli, zakar je v občini in naj ne dela razdora med nami. Sam se je izrazil, da rajši volji župana v Gradcu, kot pa v Hotiču. Zato smo prepričani, da bo le malo zaslepiencev, ki bodo volili še Riglerja. Časi za njega so pa tudi že minuli in se nikdar več ne povrnejo, ko je on v občini vsem komandiral, ter se jako moti, če misli, da bo še kdaj dobil odločujočo besedo.

Peta lista pa je Bokalova. Ta lista je nastala iz samega samoljubja dveh »delavskih« voditeljev brez armade, našega Končarja ter Bokala, ki se nista mogla na nobeno drugo listo spraviti, zato za v zadnjem hipu sestavila svojo osebno listo, katera pa sploh ničesar ne predstavlja, ki nima nobenega gospodarskega programa. Zato smo prepričani, da bodo v to škrinjico padle zelo redke kroglice.

Ce hočejo volilci naše občine, da pride gospodarstvo v prave roke, potem naj volijo kmečko-delavsko gospodarsko listo. Kandidati na listi se garantirajo za zdravo gospodarstvo. Poleg tega so na tej listi zastopani kmetje in delavci, ter zastopane vse vasi. Treba je pokazati, da se zavedamo, da so si

vse ostale štiri liste zvezale proti naši in da moramo spraviti vse naše volilce na volišče, da bode zmaga tem večja. Na ta način bomo najboljše dokazali, da se v naši občini s silo ter z gerentstvom ne da ukloniti naše volje, ter da pride ljudska volja prav gotovo do veljave v nedeljo, 30. avgusta, ko bode druga lista odnesla zmago. In zato kličemo vsem zavednim in ponosnim Hotičanom: »Prav vsi do zadnjega na volišče na okrajno glavarstvo ter kroglice edino v pravo, to je v drugo skrinjico.«

IZ OSILNICE.

(Občinsko gospodarstvo.)

V Osilnici so liberalci prihranili občini v dobrih štirih mesecih, odkar imamo gerenta, kar celih 80.000 kron; kakor se hvalijo. Ta je pa medra! Samo bojimo se, da je to le agitacija za volitve. Kakor da jim nismo mi sestavili proračuna in bi ne vedeli za naše dohodke in izdatke. Plačajte, kar je za plačati in ne držite denarja na kupu, pa boste videli, da vam bo še zmanjkalo. Če bi pa res bili kakšni prihranki, smo jih naredili mi, ker smo sklenili visoke vinako trošarino, ki jo je hotel gospod gerent izbiti. — Sicer je pa to slabo gospodarstvo, držati denarje na kupu, drugod pa pustiti, da občini naraščajo obresti. — Čaka nas pa neke druge veliko gospodarstvo: Ravno kar je dograjena cesta od nas preko sedla v Gerovo na hrvaški strani. Lani je bila narejena cesta do Borevca. Ta dva konca stegata vratove, da se čez nas goro preko Osilnice spojit. Za to agradbo višje kroge pridobiti mora biti stvar novega občinskega odbora, da dobimo vsaj cestno svez s Ljubljano.

ST. JERNEJ NA DOLENJSKEM.

V St. Jerneju imamo po dolgem času električno razsvetljavo. Zasluge zato ima hranilnica in posojilnica, oziroma načelnik in odborniki, ki veržno in brezplačno delajo za ljudske koristi. — Podružnica M. B. v Šmarji je sedaj lepo prenovljena in preslikana, tako da je lahko v ponos celi sosedski. Zahvala gre v prvi vrsti cerkvenima ključarjema J. Globavcu in P. Zalokarju, kakor tudi vsem okoličanom, ki so kaj pripomogli. Spoznali smo pa tudi tiste, ki bi še najraje kaj prispevali, pa niso hoteli; prav nič ne bodo zato bogatejši. Prosimo tem potom naše pridne Amerikance, da se spominjajo ob kakih prilikah svoje podružnice s primeranim sneskom, ker imamo še precej dolga. — Sadje je letos prav močno obrodilo, posebno hruške in jabolka, bolj slabo pa češnje; vinogradi tudi lepo kažejo, le v nekaterih legah je močno gospodarila plesen in peronospora, tako da obdo nekateri imeli manj kot lani. Kupci za jabolka ne se oglašajo, ali kaj ko nima sadje vsled oddaljenosti tiste cene kot bi je sicer imelo. — Kakšna potrebna je železnica Brežice—Novomesto!

CERKNICA.

Naše liberalce silno jezi, če o njih pišejo časopisi. Zavedajo se starega pregovora, da resnica v oči bode. Zdaj se v »Jutrac« prejejo in skušajo postaviti našega dopisnika na laž. Gospodje, vsi vaši dopisi in zavijanja resnice ne bodo spremenili. Naši šepi to čutijo. Za leto 1924. so legitimacije za dovolastnike pri nas stale 60.000 K več, kakor bi stale na Rakeku ali v Planini. Letošnje so za 30 tisoč kron dražje. Tudi po Vašem pranju v »Jutrac« nam je ta zadeva še vedno nerazumljiva. — Še nekaj je pogruntal gospod dopisnik. Pomevreb pri občinskem uradu je kriv klerikalec. On je dolžan pasiti na vse, kar se pri občini godi, ne pa g. župan, katerega so za to izvolili. — Ker smo sigurali klobasarije s občinsko hiralnico, nam dopisnik očita, kakšna je klerikalna ljubezen do bližnjega. S tem hoče menda povedati, da je nova hiralnica zidana s liberalnim denarjem, ne pa s denarjem naših davkoplačevalcev, ki so obremenjeni s občinskimi dokladi od skrajne mere. Gospodje, pogledjte vi svoje ljubezen do bližnjega! Kdo je vrgel na cesto gospoda notarja, vašega semišljunka; kdo je dal sredi sime deložirati ubogo družino državnega upokojenca; kdo je revici brez sredstev, bolehnih in stari povikal najemnino za tisoč procentov in jo tako vrgel iz stanovanja, katero sedaj prazno stoji? Ali so bili to klerikalec oni, ki v svojih društvenih poslopih brezplačno vadržujejo osebe, ki imajo milijonsko premoženje, čeprav udrihajo po nas ob vsaki priliki. Prihodnjije dalje. Za danes samo še prosimo gospoda dopisnika v »Jutrac«, da nam kmalu pokloni obljubljeni dišeči žopek. Dobro naj nas ošigosa. Pokaže naj vse na-

še napake pri osebah, organizacijah, politiki, glede poštenja, značajnosti itd. Mu bomo zelo hvaležni.

JEŽICA.

Te dni se je ustanovila električna zadruga, ki bo tudi Ježico. Malo vas in Stožice preskrbela z elektriko. Predpriprave so dovršene in v kratkem se bo sklenila z elektrarno Česen na Brodu pogodba za dobavljanje električnega toka in razpisala se bodo dela za napravo mreže. Člani so vpisnino že vplačali, delci se bodo pa vplačevali prihodnji mesec. Zadruga pravila so pri županstvu članom na vpogled. Priporočamo, da si jih pred obnim zborom vsakdo ogleda, da bo mogel na obnem zboru predlagati eventuelne spremembe. — V pokoj je odšel šolski vodja g. Ivan Perko, ki se je preselil v Stožice. Na njegovo mesto je prišel g. Germek iz Krašnje. Ob tej priliki se je šolske poslopje sunaj in znotraj povsem prenovilo. — Občinski odbor je prav zadovoljen, ker pogosto dežuje. S tem je namreč ustrezno okrajnemu glavarju, ki zahteva škropljenje cest.

D. M. V POLJU.

(Naša šola.)

V nedeljo dne 23. t. m. se je vršil v dvorani našega Društvenega doma protestni shod proti popravni in dozdajni stare šole. Občani so dali na ogorčen način izraza proti tako lahkomišelnemu razpisavanju ljudskega denarja. Nazorno in objektivno sliko občinskega gospodarstva je podal odbor SLS Rupret. V kratkih besedah je pojasnil stališče razpuščenega občinskega odbora glede šole. Najprej je razložil nevarnost in nesmiselnost prezidavanja stare šole po načrtu sedanjih liberalnih občinskih gospodarjev. Občina ima pri razmeroma visokih dokladih okoli 1 milijon kron letnih dohodkov. Doklade na direktne davke so bile sprejete na 250% izrecno za napeljava elektrike po občini in naj bi se tekom 2 let ukinitile. Sedaj pride obremenitev za okroglo 10 milijonov in vsak si lahko sam izračuna, kaj to pomeni za davkoplačevalce. K besedi se je nato oglasil tudi naš priljubljeni nar. poslanec g. Smodej. Ljudje so ga večkrat prekinili s burnim ploskanjem. Nasledil je politično delo demokratske gospode, ki je s malimi izjemami povsod enaka, tako v občinah kot v državi. Opisoval je boje, ki so jih imeli naši poslanci z Zerjavom i. dr. v parlamentu, ter poudarjal, da je krivično, da ljudstvo o svojem denarju, ki ga itak s težavo plačuje, ne sme po svojih izvoljenih zastopnikih odločati. Zber je nato sprejel soglasno resolucije in protest, ki je poslal g. velikiemu županu.

METLIKA.

V nedeljo, dne 16. avgusta se je vršila pri nas ob priliki blagoslovitve orlovskega praporja sijajna prireditve. Privrkat je sadonela v staroslavni Metliki mogočna orlovska himna in njen odmev je za ta dan pridobil vse in upamo, da marsikaj tudi za bodočnost. Priprave za prireditve so zaposlile vse župnijo. Sicer je popoldnansko skrajno slabo vreme prekrizalo še marsikaj lepega, a sodbha vseh je: lepše prireditve v Metliki že davno ni bilo. Mestna občina in mestni gospodarski odbor sta brez obotavljanja dovolila trd med cerkvi in komendo. Spremenilo se je za pridne roke fantov in deklet v pravi gaj. Krasilo ga je 14 vitkih mlajev in preprečen je bil tako s venci, da je zabujal splošno pohvalo in priznanje. Tu bi se imela vršiti po prihodu vlakov sv. maša, cerkveni govor in blagoslovitev praporja in popoldne telovadni nastop. Pa mnogi so mislili, da bo ves trud vsled slabega vremena zaman. Naši fantje so se pa neustrašeno prišli že v jutranjih urah zbirati in s medliške mestno godbo na čelu so odkorakali med dežjem na kolodvor po goste. Lepa vrsta jih je bila. Za njimi so se peljali v okusno okrašen kočiji tudi botriča prapora gospa Korenova in Metlike, bister g. Levšin in Krievske vsi ter pokrovitelj odeska g. kaplan Anton Vovk. Z vlakom je prišlo do 50 gostov iz Karlova, veliko jih je pa pripeljal tudi ljubljanski vlak. Komaj je bil sopot urejen veličastni sprevid in razvita črnomaljski in viniški prapor pa prične sopot na vso moč deževati. Kljub temu je sprevid korakal v mesto. Bil je res nekaj pestrega in veličastnega. Pred hišo Hranilnice in posojilnice so je sprevid toliko ustavil, da sta šla iskat dva fanta prapor, katerega sta nesla zavitega in položnega za kočijo. Cerkevni obredi so se morali vršiti v nabit polni cerkvi. Najprej je blagoslovil prapor g. dekan J. Pavlovski, potem pa je imel krasen in navdušen

cerkveni govor goreči in poarjavni g. kaplan Anton Vovk. Po govoru — Bog, vera, dom — je bila sv. maša.

Prapor je domače delo, vzeten v priprosti narečnih barvah, obešen je na drog z verigo po vzoru starih rimskih praporjev. Na eni strani ima uvezen križ z napisom: Bog, vera, dom in orlovski grb, na drugi strani pa grb mesta Metlike s primernimi napismi. Načrt je napravil domači g. kaplan Vinko Lovšin. Po sv. maši je bilo kot iz skafa. Prostor za goste je bil pa pripravljen zunaj na dvorišču komende. A sadrega je kmalu minila. G. prošt Gr. Cerar je v svoji naklonjenosti odstopil vse prvo nadstropje in pritličje prostije, kamor so prenesli fantje urno mize in v kratkem času je bilo vse v redu. Okrog pete ure se je toliko razvedrilo, da se je izvršil celo telovadni nastop, ki je bil obilo pohvale in priznanja. Nato smo pa prenesli mize zopet na dvorišče komende, kjer so je razvila nad vse prisrčna in poštena zabava. V čast mešanom Metlike mora priznati sleherni, da so nam bili vsi naklonjeni in tudi upamo, da so se med nami dobro počutili. Manifestacija orlovstva je bila ta dan sijajna. Naj le zbira prapor vedno več fantov okrog sebe, ki bodo spoštovali svetinje, na praporu s besedo označene.

Češki katoličani in Husova proslava.

Čehi so letos proslavljali s posebnim narodnim praznikom verskega odpadnika Jana Husa. Ta mož ima sicer nekaj zaslug za češki narod, vendar je pa svojemu ljudstvu neizmerno škodoval s tem, da je še pred Martinom Lutrom velik del češkega ljudstva zapeljal v krivoverstvo. Bil je verski odpadnik in se torej češki katoličani zanj ne morejo navduševati. Češki svobodomiselci ga seveda ravno zato tako proslavljajo, ker je bil proti Cerkvi in kakor rečeno verski odpadnik. Pri letošnji proslavi se je tudi češka država po svojem predsedniku udeležila slavnosti in s Hradčan, kjer stanuje predsednik republike Masaryk, je visela husitska zastava. Papežev odposlanec v Pragi, nuncij Marmaggi, je radi tega odpotoval, da pokaže svojo nevoljo, da češka država verskega odpadnika na ta način proslavlja. Ker je papežev nuncij odpotoval, so začeli češki svobodomiselci silno gonjo proti katoličanom. Pozivajo na odpad od katoličanstva in na popolno ločitev Cerkve od države. Toda češki katoličani ne drže rok križem, ampak krepko odgovarjajo. Na velikem protestnem shodu se jih je zbralo v Pardubicah čez 50.000. — Češki škofje so izdali odločen škofijski list, kjer so obsodili postopanje države in pozivajo katoličane, da vztrajajo v boju za pravice Cerkve proti svobodomiselcem. Vsak tak boj navadno dvigne tudi zaspance, da vidijo, da gre res za obrambo svetinj vsakega naroda, za verski temelj vsega življenja. Tudi mi se bomo morali učiti odločnosti od čeških katoličanov.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela Union. Obrestovanje najugodnejše. Posojila proti knjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

PO SVETU

Zasedanje »Društva narodov«. Kakor vsako leto, bo tudi letos pričela skupščina »Društva narodov« prvi ponedeljek septembra s svojimi sejami. Kakor je našim čitateljem gotovo že znano, se je to društvo ustanovilo po svetovni vojni in je danes včlanjena že velika večina držav. To društvo ima predvsem tri glavne naloge. Prva naloga je, da s skupnimi močmi varuje ozemlje in politično neodvisnost svojih članov (držav) zoper napade od zunaj. S tem so zlasti male države zavarovane pred nevarnimi napadi s strani velikih, ker bi v slučaju napada morale vse v društvu včlane države nastopiti proti napadalcem. Druga naloga društva pa je, da poravnava spore, ki bi nastali med državami in tako preprečuje vojne. Tudi ta naloga je važna za vse narode, ker je državam zabranjeno, da bi se za vsako malenkost vojskovala. Če države ne morejo medsebojnih sporov same poravnati, morajo zadevo predložiti mednarodnemu sodišču. Ta skuša spor najprej mirnim putem poravnati. Šele če se spor po šestih mesecih ne da mirnim putem poravnati, se pusti državam proste roke. Na ta način se gotovo prepreči marsikatera vojna, ker v 6 mesecih se tudi vroča kri bojevitih diplomatov že precej ohladi. Tretja naloga pa je, da društvo dela na to, da se pravočasno odstranijo vse nevarnosti v političnem in gospodarskem življenju, ki so navadno vzroki vojnih spopadov. Ta naloga je zelo obširna in pride tu v poštev zlasti zaščita narodnih in verskih manjšin, omejitev oboroževanja in sploh vse, kar je potrebno v korist vsega človeštva. — Za našo državo se bo udeležil letošnjega zasedanja med drugim tudi Stefan Radič.

Napredovanje Francozov in Špancev v Maroku. Po zadnjih poročilih so Francozi in Španci pričeli v Maroku z veliko ofenzivo, ki dobro napreduje. Baje se je mnogo domačih rodov, ki so sprva od Francozov odpadli, zopet vdalo. Francozi so naložili odpadnikom po 400 frankov kazni na osebo. Francoške čete so zaplenile velike zaloge živeža in municije. Pot so francoskim in španskim četam napravili letalci, ki so dva dni neprestano obstreljevali in vznemirjali marokanske potojke.

Poštni štrajk na Kitajskem. Na Kitajskem je nad 2000 poštnih uradnikov pričelo štrajkati. Zahtevajo zvišanje plač in priznanje svoje organizacije. Sprva so zahtevali tudi, da se morajo do konca leta 1925. vsi uradniki, ki niso Kitajci, odpustiti.

Usnje in čevlje ter čevljarske potrebščine nudi trdka JAKOB PLANINSEK v Kandiji po najnižji dnevni ceni in dobro blago.

Največja izbira

vsakovrstnega suknja in hlačvine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Polži in strune v krompirju.

Letos tožijo kmetovalci na Kranjskem, da napadajo krompirjevo gomolje njivski polži in strune, ki ga precej obgrizejo. Struna je ličinka poljske pokalice. Krompirjevo gomolje je v notranjosti izdolbeno od teh dveh škodljivcev, vsled česar začne še gniti. Tam, kjer sta se pojavila ta dva škodljivca, je najbolje, če krompir čimprej izorjemo ali izkopljemo in čimprej spravimo iz njive pod kak skedenj. Ko polži in strune izlezejo iz njega, jih uničimo s tem, da jih potrosimo s pepelom ali živim apnom. Paziti moramo, da čim več takih škodljivcev uničimo, drugače se nam močno zaplodijo in škodujejo poznejšim rastlinam, ki jih nameravamo posejati po krompirju. Njivske polže zelo pridno pobirajo tudi krt, jež, rovkve in razne ptice, kakor večina ptic-pevk, škorci, vrane. Te uničijo precej teh škodljivcev posebno med oranjem. Tudi kokoši in race pobirajo ta mrčes, če jih pustimo na njivo tedaj, ko kopljemo krompir ali orjemo.

Ko smo krompir spravili in malo osušili, ga moramo prebrati. Tisto gomolje, ki je najbolj oškodovano, porabimo čimprej v gospodinjstvu za krmljenje prašičev in v druge svrhe. Za zimo in za setev spravimo le popolnoma nepoškodovano gomolje, drugače nam obgrizeno začne gniti.

Domače seme najboljše seme.

Marsikateri kmetovalci kupujejo seme od različnih trgovcev, potem pa večkrat tožijo, da jim to slabo kali ali pa, da rastline niso take, kakor so si jih želeli. Kar se kupi, to je navadno vse negotovo, tako rekoč: kupi se mačka v žaklju, in naj bo to tudi za drag denar. Najcenejše in najzanesljivejše je pač domače seme. Zato bi moralo obveljati načelo, da si vsak kmet pridobi potrebno seme doma, kajti potem bo lahko vedel, kaj je posejal.

Če si hočemo torej pridelati dobro domače seme, moramo ga pač tudi primerno odbirati, kajti najboljše seme je komaj zadostno dobro za setev. Pri žitih velja načelo, da odbiramo najdebelejše in najtežje zrnje. Tega dobimo, če otepamo snopje in tisto seme, ki odpade, še dobro očistimo in gotovi smo, da bomo imeli zdravo in dobro seme brez plevla. Razen tega odbiramo žitno seme tudi s čistilniki »pajtelni«, predvsem pa s trijerji.

Pri koruzi odbiramo tiste stroke, ki jih dobimo na njivi od najkrepkejših koruznih rastlin, ki imajo po več strokov. Če hočemo imeti koruzo, ki naj nam hitro zori, bomo odbirali storže od tistih rastlin, ki imajo storže najnižje v zemlji. Za setev koruze odberemo samo tisto zrnje na storžih, ki se nahaja v sredini, torej bomo izločili zrnje na obeh koncih storža.

Priporočati je tudi, vzgojiti si doma seme krmne pese. Pri krmni pesi, repi, korenju, odbiramo za seme tisto korenje, ki je najdebelejše, zdravo in normalno razvito. Pri krompirju izberemo že na njivi tiste raztline, ki imajo najlepšo in najbolj zdravo raščo in seveda tudi v zemlji največ gomoljev.

Ne iščimo torej zboljšanja naših pridelkov samo v nakupu tujega semena, ampak predvsem v skrbnem odbiranju in skrbnem vzgajanju semena doma. Priporočljivo bi bilo, da se napredni kmetovalci v ugodnih legah poprimajo pridelovanja dobrega domačega semena, če mogoče tudi v večji meri, da bo ne samo za domačo potrebo, ampak tudi za oddajo sosedom in morebiti tudi za prodajo. Pridelke v našem kmetijstvu ne bomo preje povečali in zboljšali, dokler se z vso vmeno ne oprimo pridelovanja semena na domači zemlji.

RAZNO.

g Gospodarska zveza, Ljubljana, ima sledeče cene: Gnojila: superfosfat rudninski 16% 100 Din (pri odjemu celega vagona 95 Din), superfosfat kostni 18—20% 150 Din, razklejana, bela kostna moka 140 Din, Tomaževa žlindra 17—18% 160 Din, kalijeva sol 40—42% 160 Din, kajnit 12—14% 100 Din. Krmila: klajno apno 4.50 Din za kg, pri manjšem odjemu 6 Din za kg, lanene tropine 4.25 Din za kg. Vinogradniške in kmetijske potrebščine: žveplo dvojno rafinirano 3 Din za kg, trijerji (čistilniki) znamke »Heid« MIA 2400 Din komad, trijerji znamke »Heid« MIB 2300 Din komad, gepelji na 36 obratov 2700 Din komad, gepelji na 24 obratov 2700 Din komad, mlatilnice na ročni in gepeljni pogon 2200 do 3000 Din komad, okopalniki 1000 Din komad, bencin 725—730 pri odjemu celega barela 12 Din za kg. Nadalje imamo na razpolago vsakovrstne stroje: čistilnike (pajtelne), slamoreznice, sadne mline, pluge, travniške brane, poljske brane, kose in bruse, vodne žage, brzoparilnice, kovane žeblice, gnojnične sesalke, tehtnice, separatorje za mleko, zidarske žlice, kladiva, bakrene kotle, lopate za štitati, vodne sesalke, kosilnice, kline za slamoreznice, brizgalnice, sejalne stroje, predležja itd.

g Legitimacije na letošnji velesojem veljajo Din 50.— in opravičujejo imetnika do poljubnega večkratnega vstopa na sejmische. Poleg tega pa upravičujejo letos tudi do brezplačnega vstopa na vinski prostor po 6 uri zvečer, tako, da se vsakemu obiskovalcu izplača nakup legitimacije, ki mu velja za ves čas trajanja sejma in nudi 12 dni poučne zabave in užitka. Tudi kupec ne more ogledati izdelke, ki ga zanimajo, natančno, marveč se jih mora ogledati večkrat.

Slamareznica

srednje velikosti, se takoj kupi. Ponudbe z navedbo najnižje cene na H. LEBINGER, Ljuba. 5448

GOSPODINJA

Vzgoja.

Prepirljivost. Gnjev in maščevalnost se vzbudita včasih že v čisto majhnem otroku, zlasti če mu kdo venomer nagaja, ga izziva, se prepira z njim ali če ga navaja, naj tega ali onega udari.

Zelo težko je odpraviti iz otroka prikriti jezo, ki ji ozkosrčno in malenkostno vzgojeni otroci lahko zapadejo, ker je zaradi boječnosti ne upajo pokazati na zunanaj, toliko moči pa tudi nimajo, da bi se ji odpovedali. Taka prikrita jeza se kaj lahko usede v otrokovo srce, če ga kdo užali, a se otrok res ne čuti krivega. To lahko vodi celo do nezaupnosti. Za take zaprte in zakrknjene otroke je treba poiskati primerne in dobre otroške družbe. Odkriti, preprosti, ravnodušni in velikopotezni tovariši jih kmalu ozdravijo.

Kadar mora mati med otroci poravnati kak prepir, naj gleda, da ne bo enostranska. Ni vselej prav, da se spravi le na onega, ki je s prepirom pričel. Prepriča naj se, če je sploh kaj vzroka za prepir in če morebiti ni le prevelika občutljivost na tej ali oni strani. Vpoštevaj naj zagovore ene in druge stranke in se ozira na vse posebnosti enega in drugega. Pravična naj bo, a uči naj tudi z besedo in dejanjem, kako je treba prenašati napake drug drugega in jih tudi odpustiti.

Praktični miglaji.

Mastni baržunasti ovratniki na suknjah so posebna skrb gospodinje, ker jim z nobenim izpiranjem ne sme blizu. Osnajiti se dajo na ta-le način: Mastni ovratnik dobro napni in maži s prerezano čebulo proti vlaknu. Čebula vzame maščobo iz baržunastih kosmatih nitk, ki se sicer, dokler so mokre, drže skupaj, a se suhe zopet rade zravnavajo z mehko krtačo. Likati na pravi strani žameta nikoli ne smemo, še če ga narobe likamo, ostanejo od-tisi od podlage na njem, ki jih moramo z dolgotrajnim gladenjem z mehko krtačo šele opraviiti. Tudi z amonijakom se taki mastni ovratniki čedno osnažijo.

Mastni madeži na klobukih se osnažijo na sledeči način: Napraviti je treba mešanico iz pet žlic amonijaka, pet žlic špirta in eno žlico in pol kuhinjske soli. V to mešanico pomočimo potem cunjico, ki naj bo volnena ali suknena, brišemo madeže toliko časa, dokler ne izginejo.

Da ne uide solata v cvet, jo je treba, dokler še ni zdvijala, nekoliko zmotiti v rasti. To napravimo tako, da prst okoli nje stresemo, da se loči od korenin, a ne toliko, da bi začela veneti. V ta namen dvignemo celo rastlino nekoliko z lopato in jo spustimo nazaj; potem zastavimo lopato še enkrat nekoliko bliže rastline. Tako smo korenine privzdignili iz prejšnje lege in morajo vnovič iskati primerne mesto, da srkajo hrano iz zemlje, izgube na času in rastlina ne zdijva v cvet.

Pogoji za zdravje in dolgo življenje.

Pa kako priti do take starosti brez nadlog? Edino z mirno in trezno mladostjo. Poprej imenovani stari ljudje niso poskusili do mladeniških let vina, niso poznali do vajakov tobaka, niso poznali drugih strasti. Dasi so preživeli dosti hudega, se niso vdajali nikdar obupu, trdna vera jim je bila temelj življenja. Zmernost, čistost, hladnokrvnost in blagodušnost, so lastnosti, ki popeljejo človeka do visokih let ne da bi občutili njih teže. Starost dočaka dosti takih, ki so bolehnii in živijo zmerno, med tem ko umrejo krepki ljudje vsled svoje nezmernosti v najlepši moški dobi. Tako je postal Močavar v Novem mestu, ki je bljuval vsako pomlad kri, 91 let star, ravno ker se ni smel udeleževati nobenih norčij. Italijanski plemič Cornaro je živel jako burno do svojega 40 leta. Videl je, da mu stoji že smrt za petami, začel je živeti jako trezno in zmerno in je dočakal krepak 104 let.

Kdor sovraži vodo bodisi v telesu ali na telesu ne more slediti Metuzalemu. Snaga je glavni pogoj zdravja starih ljudi. Anketa, ki so jo naredili italijanski zdravniki pri velikem številu starih ljudi je do-gnala, da pije večina njih po noči vodo in in da se ne branijo tudi čez dan požirka mrzle vode. Dr. Lorand ugotavlja v svoji knjigi »Starange«, da žive stari ljudje večinoma o mleku. Strastnih kadilcev navadno ni med zelo stariimi ljudmi, menihii in puščavniki, Metuzalem in stari očaki sploh niso kadili, ako pa kadi kak osem-desetletnik, vleče navadno pipo in so zdravniki, ki mu ne branijo in drugi, ki mu ne branijo. Mnogo starih mož si je že zastrupilo kri s tobakom, saj še mladini ne koristi.

Oni Turek, 147 let star, je rekel, da se ni rad razburjal in se ni vtikal v zadeve svojih sosedov. Ta recept za starost je res dober. Samo kako naj ga izpelje moderen človek, ki se mora vtikati povsod in v vse?

Lepa reč je visoka starost, če ostaneš za tekot dogodkov, če moreš razumeti novi svet in če imaš okrog sebe svojce, vnuke in pravnuke. Ali večina starih ljudi toži o osamelosti. Kdor je dočakal petdeset let že našteva koliko sorodnikov, zancev in prijateljev je šlo pred njim v grob in dlje ko živi, večje postaja število odhajajočih — nazadnje se čuti med novim svetom kakor egiptovska mumija. Pa tudi sedanjii svet nima usmiljenja ne potrpljenja s starim človekom, grdo ga gledajo, in če ima kaj ali nič, radi vidijo, da se umakne. Kako sitno bi šele bilo, če bi prišli umrli stari ljudje v ta izpremenjen svet je uganil navihaneec, ki je poklical v neki vasi ljudi k sebi in jim napovedal, da bo zbudil drug dan vse njihove mrtve iz grobov, naj le pridejo ob šestih na pokopališče. Mož je prav računil. Drug za drugim so prihajali

vaščani k njemu in so ga prosili, da bi ne prebudil tega in onega: »Kaj bi rekel moj oče, ko sem prodal njivo, ki jo je kupil on?« — »Kaj bi rekla žena, ko imam že drugo?« In obsipali so ga z denarjem, da ne bil obudil mrtve, za katere so poprej žalovali.

Kdor pa ima starega človeka v hiši naj gleda, da mu dela veselje, star človek je posebno potreben lepe besede, majhnega daru. Kadar peša mu preskrbi hitro kaj, je neverjetno, piše zdravnik Tetan, kako malo je treba, da se podpre moč starega človeka. Žlico vina z medom, jajce, malo žganja, kak oblizek, pa se spet vrnejo moči. Od zelenjave je za stare najboljše špinača, dasi jedo večinoma raje solato, ki je pa ne morejo dobro prežvečiti. Močna prava kava krepi srce starih. Ovsena moka je boljša od pšenične, ako vtepiš žlico ov-sene moke v mleko ali v čokolado ali v juho je to nasitno in krepčilno.

Drugo dobro krepčilo: Dva rumenjaka speni s trem žlicami sladkorja, primešaj 5 žlic konjaka in dajaj vsak četrt ure po žlički.

Močna čokolada: zavri četrt litra smetane, na mrzlem mleku raztepi žlico ov-sene moke in vlij v smetano kadar vre, po-tem primešaj dve žlici čokolade, in ko je dobro prevrela še rumenjak.

Varčna gospodinja pere samo z milom
»Gazela«

**Za jesensko sezijo nudi tvrdka
F. in I. Goričar, »Pri Ivanki«**

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

veliko izbiri novega blaga, kakor: suknjo za moške obleke in površnike, velour in pliš za damske plašče, volneno za kostume, razne barbenie v krasnih novih vzorcih kakor tudi vsakovrstno ko-tenino že od 10 Din naprej. Ravnokar došle svile-ne rute in šerpe. Velikansko izbiri pletenih vol-nenih žopic za moške, ženske in otroke. Izgotov-ljeno moško in žensko perilo, oblečke, predpas-nike, velike in otroške (pri nas vedno najlepše narejene). Opozorjamo cenj. občinstvo, da paz na naš naslov: **SV. PETRA CESTA 29**, ker le tu se nahaja prava trgovina »PRI IVANKI«, kjer se prodaja rajše z manjšim pa gostejšim dobičkom.

29. avgust — 8. septemb. 1925

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja

V. LJUBLJANSKI

mednarodni vzorčni velesejem

NAJSTABEJŠA IN NAJBOLJ OBISKANA
GOSPODARSKA RAZSTAVA JUGOSLAVIJE

OSREDOTOČENJE KUPCEV IN PRODUCENTOV.

Na Ljubljanskem velesejmu razstavijo samo prvotna podjetja. — Kvaliteta blaga priznana najboljše, cene brez konkurenčne. Obiskovalci imajo 50% pop. na železnica. Legitimacija, ki stane 50 Din, se dobi: v bankah in drugih denarnih zavodih, pri Aloma Company, Tourist-Office in objavljenih razprodajalcih na deželi. Ugodna cena prilika za obisk svetovno-znanih prirodnih lepot Slovenije (Bled, letna rezidenca Nj. Vel. kra-ja.) Tehnične novosti. — **SPORTNA RAZSTAVA.**
HIGIENSKA RAZSTAVA — RAZSTAVA
PLEMENSKE SIVINE.

Samo Ljubljanski velesejem Vas bo popolno-ma zadovoljil! — Stanovanja preskrbljena.

IZOBRAZBI

Dom duhovnih vaj v Ljubljani odprt.

31. julija t. l. je naš presvetli škof dr. Anton Jeglič blagoslovil »Dom duhovnih vaj« poleg cerkve sv. Jožefa v Ljubljani. Glavno je sedaj, da bodo res prišli moški vseh stanov (za ženske se bo po možnosti pozneje zidal tak dom) v ta dom delat duhovne vaje. Začetkom bo šlo težko, kakor vsaka dobra, nova reč. Zato moramo zdaj vsi duhovniki in ljudstvo z besedo in peresom vsepovsod udomačiti idejo ali zamisel duhovnih vaj.

Ta dom bo odprt samo za moške, prvič zato, ker je zidan poleg cerkve sv. Jožefa in kolegija oo. jezuitov v vrtu, kjer je klavzura, t. j. ženskam prepovedan vhod; drugič, ker smo dozdej za moške morda premalo storili in so moški v vojni v verskem in moralnem oziru več trpeli kot ženske doma; dalje če pridobimo moške za lepo, krščansko življenje, bo pomagano s tem tudi ženskam. Dom bo odprt vsem moškim: duhovnikom, profesorjem, uradnikom, dijakom, politikom, učiteljem, industrijcem, obrtnikom, rokodelcem, delavcem vseh vrst, kmetskim fantom in možem. Teden za tednom ali vsaj na 14 dni bodo skozi celo leto tečaji duhovnih vaj za posamezne stanove, ker ima vsak stan svoje dolžnosti. Poleti bodo tečaji bolj za dijake, duhovnike, akademike, organiziste, učitelje, industrijalce, pozimi in ob praznikih pa bolj za delavce, kmetijske moške in mladeniče. Sploh pa si bo izbral vsak za duhovne vaje oni čas, ki bo zanj najbolj ugoden. Delavci naj bi dobili letni dopust in ga porabili za telesni odmor, a še bolj za duševni v duhovnih vajah.

Duhovne vaje trajajo navadno samo tri dni, n. pr. ponedeljek popoldne ali vsaj zvečer do 6. ure se vsi zberou v »Domu«, da se vsakemu udeležencu odkaže sobica, kjer bo tri dni stanoval, ogledajo si obednico, dvorano za govore in kapelico. Torek, sredo, četrtek bodo potem dnevno po 3 do 4 govori. Dnevni red jim določa čas za posamezna opravila: za sv. mašo, premišljevanja, duhovno branje, molitev rožnega venca i. t. d. Četrtek je (navadno) spoved pri patrih v sobah. Petek zjutraj je sklep duhovnih vaj s slovesnim, skupnim sv. obhajilom.

Dolčas bo morda komu prvi dan, potem ne več, ker bo vsak dobro zaposlen. Vsak bo imel svojo sobico, majhno, a lepo belo in svetlo z vso potrebno sobno opremo. Pozimi se bo tudi v vsaki sobi kurilo. Kmalu se bo vsak udomačil, ker bo prihajal tudi dober zrak z vrta, grada in Golova. Dnevi bodo le prehitro minili v zbranosti, tihoti in molčanju. Vsi se bodo srečni, zadovoljni vračali domov.

Naj navedemo tu nekaj izjav takih, ki so imeli drugod priložnost delati duhovne vaje v takih domovih.

Nek sprevodnik, ki se je udeležil v Turinu duhovnih vaj, piše: »25 let sem že

sprevodnik, vedno zadovoljen s svojim poklicem, ali tako srečnih dni, kot so bili oni trije v duhovnih vajah, še nisem doživel.«

Taki, ki so se preje najtežje odločili za duhovne vaje, so bili pozneje najsrečnejši in zelo hvaležni. Že marsikdo je rekel:

»Nerad sem prišel, pa še bolj nerad grem od tod.«

Nek drugi, ki se je v duhovnih vajah naučil premagovati svojo jezo, pravi, da duhovnih vaj ne da »za ves denar na svetu.«

Nekateri pravijo: »Lepšega, vzvišenejšega ni mogoče doživeti kot take tri dni.«

Eden, ki nikjer v svetu ni mogel najti notranjega miru in zadovoljnosti, pravi: »Tu sem našel za moje dušne rane, tu (v duh. vajah) sem dobil tolažbo, mir in veselje.«

Svicaški časnikar Baumberger piše: »To je najbolj usodopolno v naših časih, da moramo poznati tisoč tujih reči, pri tem pa nimamo časa spoznati samega sebe. Zato so pa ravno duhovne vaje tiste, ki človeka zopet zberejo in mu odkrijejo sebe in so zato velika dobrota za človeštvo.«

Celo zdravniki pozdravljajo blagodejni vpliv duhovnih vaj. Berlinski kirurg dr. Schleich pravi: »Mirno lahko trdim, s temi duh. vajami bi lahko danes reformirali vse naše norišnice, in vsaj pri dveh tretjinah tja obsojenih zabranili, da bi jim ne bilo treba prestopiti praga te hiše... Duhovne vaje so najboljše navodilo v umetnosti, kako človek lahko obvlada svoja čustva in postane gospodar nad samim seboj, ne pa suženj...«

Tako je večkrat tudi veliko veselje domačih. V Gozzani (Italija) je delal nek zagrižen socialista, ki je večkrat grdo ravnal z ženo, duhovne vaje. Po njih ni nikdar več ženi rekel žal besede in je vsak večer z družino molil rožni venec. Žena in otroci so bili zelo srečni.

Zato je škof Ketteler smatral duhovne vaje za največjo milost. Pravi: »Treba jih je le večkrat delati, da človek popolnoma prodre v njihovega duha. Zato jih delam vedno z največjim veseljem. (Glej »Glasnik presv. Srca Jezus.« 1925, št. 8. str. 125).

Kako bo pa s prehrano, ali bo to dosti stalo?

Seveda brez stroškov ne bo, ker bodo dobivali udeleženci vaj štirikrat na dan hrano: zajtrk, kosilo (obed), malico in večerjo. Saj nas vse dosti stane, kar potrebujemo za hrano, obleko, stanovanje, knjige, vožnje itd. To so pa le minljive, posvetne reči in vendar damo radi zanje denar. Za dušne potrebe pa moramo še več in rajši darovati; zakaj če dušo zveličamo, vse pridobimo, Boga in nebesa; če pa dušo pogubimo, vse zgubimo. Treba bo torej za duhovne vaje nekaj gmočnih stroškov, katere bo pa odtehtal velik duhovni dobiček. Koliko pa moški po nepotrebnem mečejo denarja za kajenje, ali pa za opojne pijače,

saj izdajo Slovenci za pijačo vsako leto 300 milijonov!!

Odreči se bo treba malo kajenju in pijači in bo vsak lahko prihranil denar za vožnjo po železnici in za tridnevno prehrano. Vsak naj prinese seboj nekaj poguma, denarja, dobre volje in rožni venec, po možnosti tudi kaj živil (moke, masti mesa itd.). Ženske pa naj molijo zato, da bo vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni »Dom« poln udeležencev (25 naenkrat); naj pridno agitirajo in nagovarjajo svoje moške, očete, brate, žene, da bodo šli v Ljubljano delat duh. vaje v samoto, ker s tem bodo imele tudi ženske dobiček. Iz duhovnih vaj se bodo vračali njihovi možje, očetje, bratje poživljeni, bolj navdušeni za svojo dušo in sv. vero, kot značajni z dobrimi trdnimi sklepi za bodočnost.

Dozdej je določenih 5 tečajev in sicer:

Od 24. avgusta zvečer do 28. zjutraj za duhovnike, od 31. avgusta zvečer do 4. septembra zjutraj za organiziste, od 5. septembra zvečer do 9. sept. zjutraj za moške, od 21. sept. zvečer do 25. septembra zjutraj za duhovnike, od 10. oktobra zvečer do 14. oktobra zjutraj za akademike.

Naslednji tečaji za duhovne vaje se bodo pravočasno naznanjali po naših časopisih, v »Glasniku presv. Srca Jezus.«, v »Bogoljubu« in »Domoljubu«, »Slovincu« itd. Ko izveste za ta načrt tečajev duh. vaj, se povsod, zlasti moški, o tem razgovarjajte, drug drugega navdušujte za obilno udeležbo. Pri tem naj zlasti prednjači naša katoliška avantgarda: mladeniči Marijinih družb, tretjeredniki, Orli, člani kat. prosvetnih, delavskih društev in vseh drugih kat. organizacij. V vsaki župniji naj bi se iz teh društev osnoval odbor, ki bi skrbel, da se po vseh župnijah napravijo skupine po 25 mož ali mladeničev, v malih župnijah en, v večjih lahko po več takih skupin, ki bi prišle potem v jeseni in pozimi v ta »Dom« v Ljubljano delat duh. vaje.

Zato bo pa moral vsak sam ali eden celo skupino ali več prigrasiti po navadni dopisnici »Rektoratu jezuitskega kolegija« v Ljubljani, Zrinjskega c. 9. s pristavkom koliko oseb in kdaj hočejo delati duh. vaje. O. rektor jim potem pismeno sporoči, kdaj naj pridejo.

Duh. vaje lahko dela naenkrat 25 moških. Ker za 5 prvič tečajev še ni zadosti priglasenih, se hitro prigrasite na zgornji naslov. Na »Domu« je še 800.000 Din dolga, zato prosimo vse, da sami dajo ali zbirajo po polah »Kamne za dom« in jih kmalu pošljejo po poštinih položnicah (čekih), ki se dobé na vsaki pošti, na naslov: »Jezuistični kolegij, Ljubljana«. Na položnici zapišite tudi razločno štev. 12475. V srednji del, zgoraj ob robu, pa namen pošiljatelj: »Kamni za Dom«. Za darovalce se bo bralo 365 sv. maš (od 1. oktobra 1925—1. okt. 1926) vsak dan po ena v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani, tudi za Vaše ranjke (padle vojake). Vsi z združenimi močmi v svetem letu za veliko dobro delo: »Dom duhovnih vaj v Ljubljani«.

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kofenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

Dr. Ivan Pregelj.

Božji mlini.

»V bolnišnici, v našem mestu vendar,« je odvrnil živo direktor.

»Poročila so točna,« je odgovoril; »tega seveda ne vem, ali on sam že to ve. Mislite pa si lahko, kako mu bo, ko bo izvedel vso strašno resnico.«

»Moj Bog, moj Bog,« je zaklical tedaj oče Romuald z neskončnim usmiljenjem in strahom. Roke je potegnil iz rokavov in jih krčevito stisnil kakor za molitev. Nato je vzkliknil proseče:

»Gospod direktor! Prijatelj, obiščite ga. Njemu bo treba močne tolažbe, da ne obupa v drugič. Izgubil je oči, moj Bog, ali naj zapravi še neumrjočo dušo? Obiščite ga!«

»Poskušal bom priti k njemu še danes,« je obljubil direktor. Oče Romuald se je oddahnil. Nekaj mirneje je dejal:

»Da poskušajte! Pa še nečesa Vas prosim. Glejte, ko mu bo bolje in se morda vsaj malo znajde v svoj strašni položaj, oh, prosite ga, ali bi ga smel obiskati tudi jaz. Morda bo dovolil, dasi sem le reven samostanec. Povejte mu, kako zelo ga pomilujem.«

»Povedal bom vse in še več,« je dejal direktor, »zakaj, glejte nesrečni je vendar umetnik in še velik, najsi je drugačnih misli o Bogu kot pa ste Vi in jaz; smili pa se mi in žal mi ga je tudi kot človeka, ki ga še ne poznam, ne le kot umetnika, kakor sem rekel, ki ga je škoda, škoda.«

Oče Romuald je skromno prikimal, direktor se je dvignil. Iskal je z očmi. Redovnik je dejal:

»Ždi se mi, da ste prišli brez dežnika, gospod direktor.«

»In brez suknje,« je odvrnil vedreje direktor. »Zdaj vidite, kako mi je ta reč segla v živce.«

»Dober človek ste, hvala Vam,« je dejal oče Romuald, »pojdiva k našemu ekonomu, posodil Vam bo dežnik. Jaz ga žal ne morem, ker ga nimam. Pa saj ga tudi rabim ne.«

Vedel je gosta iz celice, mu preskrbel dežnik in ga osebno pospremil do porte. Tam se je še enkrat priporočil:

»Sporočite, kaj boste opravili. Bog z Vami!«

Žalosten in truden je lezel nato po hodniku in zavil nato v molilnico. Stopil je k zamreženemu oknu in pogledal v cerkev na altar, kjer je visela njegova slika o Kristusovem čudežu. Zavedel se je vremena, ki je zunaj. Sivi oblaki leže pod nebom, megla se pase v polju, cvetje se je usulo. Ni veselo očesu. A vendar, kolika sreča, videti vsaj to sivo nebo in meglo, ki je odplaknila vse cvetje. In nato se je zagledal oče Romuald v svojo sliko, v Izveličarja, ki ozdravlja. Iz vsega srca se mu je vzela čudna molitev na ustnice:

»Čudodelec božji, ki si vedel Svojega Očeta voljo. Komur ne bi bilo v pogubljenje, si dal videti, komur pa bi bile v pogubljenje oči, mu jih nisi dal. Tudi to veš, čemu si jih vzel temu in onemu. O, glej moj Izveličar, česa Te prosim. Daj, da bo s tem zadnjim nesrečnikom vsaj tako, da naj nima oči, a vsaj dušo naj reši. Tako mu daj videti. In Ti, Mati, Marija! Pridruži se moji prošnji! Naj vidi, nesrečni človek, naj spozna, kje je Luč, Lepota in Resnica. Amen.«

In glej! Zgodilo se je čudo. Težek oblak pod nebom se je bil razredčil, pretrgal. Skozi je posijalo solnce in odelo vso sliko v medlo zarjo. Oče Romuald se je potolažen dvignil in prekrizal...

• • •

V bolniški sobi prvega razreda se je burno dvignil iz kratkega sna slepi umetnik, zastrmel okoli sebe in se z globokim vzdihom zavedel, da je

slep in da je videl le v sanjah. Majhen deček, ki je dotlej slonel v solncu ob oknu, se je okrenil. Bil je tudi popolnoma slep in služil je v bolnici kot nekaj varih bolnih. Znal se je čudo varno kretati in za resničnega varih ga je delala njegova neskončna otroška vedrost. Zdaj se je okrenil k bolnemu na postelji, kakor da vidi in stopil bliže.

»Kdo je tu?« je vprašal slepi umetnik.

»Jaz, ljubi gospod,« je odgovoril deček.

»Kdo?« je vprašal znova oni.

Mali Edvard, ljubi gospod.«

»Ti si?« se je začudil umetnik. »Pa te nisem spoznal. Kako si spremenil glas. Ves hripav si. Ali si bolan?«

»Nisem, ljubi gospod.«

»Pridi bliže.«

Otrok je stopil k postelji in dejal:

»Tu sem, ljubi gospod.«

»Daj mi roko!«

»Tu je, ljubi gospod.«

»Zares si hripav,« je dejal umetnik, ljubeče stisnivši dečkovo roko. »A prehlajen nisi, kot čutim.« Šel je otroku z roko čez čelo in lice. »Le zakaj si tako glas spremenil.«

»Morda zato, ker sem se jokal,« je odgovoril deček.

»Pa čemu si jokal? Ali so te karali? Ali si padel, se zadel v vrata? Ali pa so pozabili nate, pa ti niso dali jesti?«

»Ne zato,« je odgovoril deček.

»No, pa povej, čemu si jokal; Edvard.«

»Povem, če ne boste hudi, ljubi gospod.«

»Nate hud, Edvard? Nikoli! Kar povej!«

»Zaradi Vas sem jokal,« je odgovoril deček.

»Zaradi mene?« se je začudil toplo umetnik. Deček je glasno zaihtel. Umetnik ga je pobožal in dejal:

»Zaradi mene se ti ni treba jokati, otrok. Ne maram tega.«

»Saj se moram,« je rekel bridko deček, »nočem, pa se moram.«

»Kako pa to, moj mali?« je vprašal umetnik.

»Ker ste taki, ker nočete živeti...« je ihtel mali.

»Ne morem, tako reci, Edvard, ne morem. Kako morem slep živeti, to pomisli,« je tožil umetnik. Deček je živo odgovoril:

»Ah, kaj! Ali jaz ne živim, pa sem vendar tudi slep? Kako bi Vi ne mogli? Saj ste velik, jaz pa sem še tako majhen.«

»Po otroško govoriš,« je vzdihnil umetnik. »A mene ne moreš umeti.« »Vse vem,« je ugovarjal mali. »Kako ne bi vedel, da je hudo biti slep. Saj sem nekoč tudi sam videl. Hudo je ne videti. Pa saj se privadi. Jaz že vidim brez oči. Še lepše je vse. Zato ker vidim samo tisto, kar hočem. Kaj takega, česar nočem, pa kar nič ne vidim. Pa še to si mislim, da bo tako z menoj le do smrti. Potem bom spet dobil svoje prave oči. To bo veselo veselo. Težko že čakam.«

»Česa pa čakaš, Edvard?« je vprašal umetnik, ki ga je bila otrokova preprosta, a vendar tako resnična beseda pretresla. Saj je sam občutil resnico. On sam je tudi videl, a kar je on videl, tega ni hotel gledati. Po sili je vstajalo predenj plašilo, tesnilo, stiskalo za srce in možgane. Truplo mrtve žene...

»Česa pa čakaš, Edvard?«

»Da bom videl pač, ali nisem rekel?«

»Meniš-li, da boš res še kdaj videl?«

»I seveda bom, v nebesih. Prvo, kar bom zagledal, bo moja uboga rajna mamica.«

Umetnik je vzdihnil. Spomnil se je svoje matere. »Vaša mama, ljubi gospod je tudi najbrže že umrla,« je vprašal deček.

»Umrta,« je jeknil umetnik. Srce se mu je stisnilo.

Razno.

Zakaj so ga zaprli. Neka rodovina v Šleziji je imela malopridnega sina. Večkrat je bil zaprt. Slednjič se je spametoval in je živel tako kakor vsa družina. Zato so se zelo začudili, ko je izvršil spet veliko goljufij. Sam se je sodišču javil. Se bolj so se pa začudili, ko se je izvedelo, da je goljufija samo izmišljena. Mladeniču se je redno življenje v jetnišnici tako dopadlo, da ga je hotel spet poskusiti. In je res dobil 18 mesecev, pa ne zaradi goljufije, temveč zato, ker je v preiskovalnem zaporu državo oškodoval z izrabljanjem stanovanja, luč in hrane.

Posledice prepovedi alkohola. V Ameriki je od leta 1920. naprej prodajanje alkohola prepovedano. Tistega leta so v Newyoriku oddali v norišnice 122 ljudi, ki so zboleli za alkoholom, lani pa 373. Zakaj? Zato, ker si ljudje alkoholne pijače sami delajo, ker bogve kaj kupijo in ker takrat čez mero pijejo, ko do alkohola pridejo.

Dragi udarci. Neki bogat Amerikanec je svojo ženo tepel in se je dala ločiti od nje. Za odškodnino ji je sodišče prisodilo 200.000 angl. funtov, to je 55 milijonov dinarjev. Še več je dobila žena bogatega hotelirja Lolla v Chicago. Trikrat jo je mož udaril, za vsak udarec je dobila 72.000 funtov, skupaj 220.000 funtov ali 60.500.000 dinarjev. Za tak denar bi se dala marsikakšna žena pošteno pretrpeti. A kaj, ko je tako malo tako bogatih mož.

Hčerko umoril, ker je molila. Ruski bolševik Vasilij Putjatkin je umoril svojo devehletno hčerko in jo je nesel na komunistično pokopališče na grob nekega komunističnega voditelja. Pri sodišču je izjavil, da jo je deroyal komunistični duh. Umoril jo je zato, ker je hodila v cerkev in je molila. Ko jo je ob nedeljah in praznikih zaprl, da ne bi šla v cerkev, je molila pred sveto podobo, ki jo je imela pod blazino skrito. Zdravniki pravijo, da je oče deroyal svojo hčerko, ker je bila preveč pobožna. Ali ni tak človek hujši kot najboljši krvoloč na zverina? Kam je zaslepljenost ljudi zvedla!

Služba organista in cerkvenika 80
odd. Nastopi 80
lahko tako. V cerkvi je le harmonij. — Sprejme
se tudi začetek-samouk. Kupni zrad Javor pod
Ljubljano, p. Sp. Hratica. 632

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservat za Ooalograph dobite edino le pri **LUD. BARAGA**, Šelenburgova ul. 6

AFILIRANI ZAVOD: Banke Cehoslovaških legij v Pragi z njenimi 21 podružnicami v Čehoslovaški ter delniško glavnico od Kč 70.000.000 — ter rezerv. fondom od Kč 30.000.000 — ter vlogami nad Kč 800.000.000.

Dobrovoljačka banka d.d.

v Zagrebu

podružnica Ljubljana.

Popolno vplačana del. glavnica
Din 5.000.000.—
Rezerve Din 750.000.—
Brzjavlj:
„DOBROBANKA“ LJUBLJANA.
Telefona: 5 in 720.

Prevzema vloge na hranilne knjižice in na tekoče račune ter jih obrestuje kar najugodnejše.

Obejva vse bančne posle najkulantnejše.

FIZOL vseh vrst, suhe gobe, repno seme, kumno, mravljična jajca in druge pridelke kupuje

Sever & Komp. Ljubljana.

Ceno sporočamo na zahtevo.

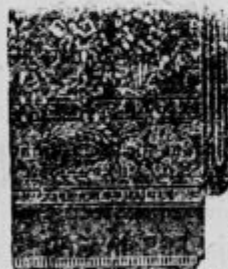
PO ZELO ZNIZANIH DNEVNIH CENAH si lahko nabavite raznovrstno manufakturno blago za ženske in moške obleke ter k temu spadajoče potrebščine, nadalje vseh vrst galanterijo kakor tudi specerijsko blago in železnino pri

R. Rutnerja nasl., Vrhnika

Na zalogi vse potrebščine za šivilje in krojače, kakorim dajem popust. — Postrežba točna in solidna.

Učenec se sprejme za mesarsko obrt. Jožef Jesih, mesar, Medvode 4773

HLODE smrekove in jelove, kakor tudi vsakovrstni drugi okrogel les, se kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Žaga tudi tuji les za plačilo. — **PARNA ŽAGA V KRANJU.** 5116

Odeje lianelaste trpežne-tiger 54 Din, močno rožnate 119 Din, fine angleške karo 199 Din, krasne „Jaquard“ vzorčaste 143 D, močne sivane kambrik odeje 170 Din, rdeče 195 Din, klotaste z molino podlago 205 Din, klotaste s klotasto podlago 235 D, močne konjske odeje 140 Din, holi fine 298 Din, lianel čaršaven 60 D razposila veletrgovina R. Stermeckl, Celje, št. 19. Ilustr. cenik s čez 1000 slikami se pošlje vankemu zasloni, vzorec od sukna, kamzarna in razne manuf. robe pa samo 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom kupovat, dobi nakupu prim. povrnitev vožnje. Kar ne ugaja in ni odrezano, se zamenja ali vrne denar. Naročila čez 300 D, poštnina prosto. — — — Trgovci engross cene.

Lanišče godeno in negodeno kupuje v vsaki množini **TERILNICA Anton Šinkovec d. d. Grosuplje.**

Če potrebujete elektromotorje ali če hočete izgraditi električne centrale, obračajte se na:

Škodove zavode
zastopstvo za Slovenijo

Selenburgova ul. 7

Poset inženirja je brezplačno na razpolago.

Najboljši šivni stroj je edino le Josip Petelinc-a

znamke **Griffner in Adler**

za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešernovega spomenika, ob vodi
Posl v vazenju brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko Telefona 513 Na malo

Mlinski kamni

Bogata izbira naravnih in umetnih mlinjskih KAMNOV za vsakovrstno meljavo proti garanciji po zmerni ceni samo pri trvdki

ČADEŽ in BRCAR, Ljubljana, Kolodvorska ul. 38.

Vajenca krepkega, s primerno solako izobrazbo, sin poštenih kmečkih staršev, kateri ima veselje do trgovine, iščem za takoj. — **A. LAVRENCIČ**, trgovina s specerijami, Cerkljica pri Raketu. 5285

Kupujejo se suhe gobe

vedno in v vsaki množini ter plačujejo najbolje, kakor tudi kumno, janež, fižol itd. — Trg. firma: **J. KUŠLAN**, trg. z dežel. pridelki, Kranj, Gorzel

Najboljši bakreni kotli vsake vrste za zganjekuho se dobijo pri trvdki „Jugometalija“ v Ljubljani Kolodvorska ulica 8.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjavlj.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo št. 11.945

v lastni palači (vis à vis hotela „Unlon“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu št. 39.090

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, šibenik. **Ekspozitura:** Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60.000.000.—, vloge nad K 600.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelek: Direktne zveze z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.